

Startnota participatie

Azc Cleene Hooge

Samenvatting

14 november 2023 heeft het college de Cleene Hooge, binnen de contouren van de Ontwikkelvisie, aan de kant van de Europalaan, aangewezen als locatie voor het nieuwe azc. Passend bij de ambities van de gemeente Middelburg op het gebied van participatie en de participatieverordening, werken college en raad in startgesprekken samen aan de kaders voor het participatietraject rond het nieuwe azc. In deze startnota staan de kaders beschreven die zijn voortgekomen uit startgesprekken met de raad op 11 januari, 20 en 23 februari 2024. De startnota is ook voorgelegd aan de klankbordgroep participatie azc. Deze input is waar mogelijk verwerkt in de startnota. In de bijlagen vindt u de reactie van de klankbordgroepleden. Ook is hier aangegeven wat er met de reactie is gedaan. De startnota participatie is als volgt opgebouwd:

- In de **1. Inleiding** (p.3) vindt u informatie over de aanloop naar de startnota: waarom werken we met een startnota en welke besluiten zijn er genomen over de participatie over de realisatie van het azc?
- In **2. Interpretatie participatieladder** (p.5) staat omschreven hoe we de verschillende tredes (informereren, raadplegen, adviseren, coproduceren en meebeslissen) van de participatieladder interpreteren. De participatieladder geeft handvatten voor de inrichting van het proces: op basis waarvan wordt de belangenafweging gedaan en door wie? De trede op de ladder staat echter los van de manier waarop men 'het goede gesprek' met elkaar voert. Dit goede gesprek is in alle thema's het uitgangspunt, ongeacht de trede die geldt. Participanten worden gehoord, kunnen ideeën aandragen en kunnen met deskundigen in gesprek over hun ideeën. De ervaring leert dat participanten teleurgesteld kunnen zijn als hun idee niet gerealiseerd wordt. Dit geldt voor elke trede, ook als vooraf duidelijk is gemaakt dat het bestuur het idee naast zich neer kan leggen. Voor de keuze van de trede is daarom gekeken hoe groot de kans is dat participanten met een eenduidig advies komen dat binnen de kaders valt. In dat geval is de kans namelijk groter dat het bestuur het advies overneemt en dus aan de verwachtingen van participanten van het participatietraject voldoet.
- **3. Kaders participatie** (p.6) is opgedeeld in drie paragrafen:
 - 3.1 zijn **de algemene kaders** (p.6): deze gelden voor elk thema: leidend zijn wet- en regelgeving, de ontwikkelvisie, het nog participatief te ontwikkelen Beeldkwaliteitsplan en het Stedenbouwkundig plan en de planning. De kostenneutrale exploitatieopzet, de businesscase COA en de reguliere budgetten zijn financiële kaders, COA committeert zich schriftelijk aan het participatieproces, er is maatwerk mogelijk voor direct aanwonenden, de scope van het project ligt bij de realisatie van het azc. Maar we pakken andere ontwikkelingen zoveel mogelijk gezamenlijk op, er is aandacht voor het versterken van de sociale cohesie, iedereen moet zich veilig voelen om te participeren, per thema worden belanghebbenden in beeld gebracht.
 - 3.2 **Onderwerpen en thema's** (p.7) legt uit hoe de thema's tot stand zijn gekomen. Elk thema bestaat uit verschillende onderwerpen. De onderwerpen zijn getoetst in een enquête: hebben we alle onderwerpen in beeld, of mist er nog iets? De thema's zijn: 1. Veiligheid, 2. Verkeer & Ontsluiting, 3. Binnen het terrein van het azc, 4. Buiten het terrein van het azc. Thema 5 bestaat uit onderwerpen waarover alleen geïnformeerd gaat worden: planschade en de grondverwerving.
 - In paragraaf 3.3 **Kaders per thema** (p.8), staan de kaders verder uitgewerkt voor thema 1, 2, 3 en 4. Elke thema bestaat uit de volgende kaders: wet- en regelgeving, overig beleid, eerder gemaakte afspraken, financieel, belanghebbenden, overige kaders.
 - In 3.4 **Uitgangspunten Ontwikkelvisie Cleene Hooge** (p.12) staan de kaders die voorkomen uit de Ontwikkelvisie benoemd.
- **4. Proces** (p.13) omschrijft het participatieproces:
 - 4.1 (p.13) gaat over het **informereren en betrekken van de raad**, 4.2 (p.14) gaat over **de klankbordgroep**, in 4.3 (p.14) staat de **planning** opgenomen en de link met andere **procedures** en 4.4 (p.14) legt uit op welke manier de **resultaten van het participatietraject in besluitvorming** worden gebracht.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

14 november 2023 heeft het college de Cleene Hooge, binnen de contouren van de Ontwikkelvisie, aan de kant van de Europalaan, aangewezen als locatie voor het nieuwe azc. Passend bij de ambities van de gemeente Middelburg op het gebied van participatie en de participatieverordening, werken college en raad in startgesprekken samen aan de kaders voor het participatietraject rond het nieuwe azc. In deze startnota staan de kaders beschreven die zijn voortgekomen uit startgesprekken met de raad op 11 januari, 20 en 23 februari 2024.

Ook is de conceptnota twee keer besproken met de klankbordgroep participatie azc. De eerste keer gebeurde dit voorafgaand aan de startgesprekken. Die input is toen in het rood toegevoegd aan het concepttekst. De tweede keer was na afloop van de startgesprekken en vóór het definitieve besluit van het college. De klankbordgroep heeft als doel het participatieproces te volgen en bestaat uit inwoners van de wijk en vertegenwoordigers van belangengroeperingen. De deelnemers hebben verschillende standpunten dus niet altijd een eensluidende reactie. De deelnemers konden daarom mondeling en schriftelijk reageren op een concept van de startnota. De schriftelijke reacties zitten in de bijlage. Onder elke reactie staat op welke manier de input is meegenomen in het stuk en waarom.

1.2 Eerdere besluitvorming

Hieronder vindt u een overzicht van de besluitvorming rond participatie in Middelburg in het algemeen, waarom participeren we? En de besluitvorming over de participatie voor het nieuwe azc.

Besluiten participatie algemeen

- Belangrijke les uit de **evaluatie van Berenschot** uit 2021 is: de raad moet van het laatste, naar het eerste woord. Daarom gaan we bij grote trajecten werken met een startgesprek waarin de raad de kaders voor de participatie vaststelt.
➔ Link naar evaluatie: (https://middelburg.raadsinformatie.nl/vergadering/798598#ai_5886388)
- Sinds 19 januari 2022 is de **participatieverordening** van kracht. In artikel 4 staat het burgerparticipatieproces beschreven. Hierin staat onder andere dat het bestuursorgaan moet vaststellen wat het doel en de intentie van de participatie is, op welk niveau geparticipeerd wordt (informereren, raadplegen, adviseren, coproduceren of meebeslissen of een combinatie hiervan) en op welke wijze de inbreng van inwoners zal doorwerken in de besluitvorming. Ook moet vastgesteld worden wat de kernvragen zijn, de beïnvloedingsruimte en/ of inhoudelijk, financiële en overige kaders voor de participatie. Ook besluit het bestuursorgaan wie er betrokken wordt in het proces en op welke manier, hoe men omgaat met de openbaarheid van informatie en op welke manier deelnemers hun inbreng kunnen leveren. Tot slot worden de kosten van het proces vastgelegd en op welke manier er geëvalueerd gaat worden met de participanten.
➔ Link naar participatieverordening: <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR671407>

Besluiten participatie azc

13 april 2023: raadsvoorstel kaders: het volledige raadsvoorstel: <https://www.middelburg.nl/azc-cleene-hooge> (onder kopje eerdere besluiten)

Het besluit waarin participatie specifiek genoemd wordt: het college opdracht te geven bij de locatiekeuze een voorstel te doen voor het participatietraject vanaf dat moment waarbij bij voorkeur de trede “adviseren” of hoger op de participatieladder wordt gehanteerd en dit ter instemming voor te leggen aan de raad.

12 oktober 2023: wensen en bedenkingen voorlopig besluit: het volledige raadsvoorstel met als bijlage het participatieplan staat op: <https://middelburg.raadsinformatie.nl/vergadering/1036220>

De raad besloot een aantal wensen en bedenkingen mee te geven, ook op het gebied van participatie. De onderstaande lijst bevat de wensen en bedenkingen die over participatie gaan en zijn aangenomen.

- **Betrek** hier in ieder geval ook de **organisaties** bij die op gebied van natuur, landschap en cultuurhistorie bij de **ontwikkelvisie** betrokken waren (8.a.2c);
- Doorloop een **voorproces** waarin **inwoners en de raad invulling geven aan de kaders** voor het participatieproces. Vorm aan de hand van deze kaders een **startnotitie** voor het participatieproces (8.a.6b);
- Geef in de startnotitie **per onderdeel** aan welke **trede van de participatieladder** toegepast wordt. Hanteer bij inhoudelijke onderdelen minimaal de trede van adviseren. Maak een uiterste inspanning om participatie voor de **ruimtelijke invulling** op het niveau van **coproductie** in te steken (8.a.6b);

Auteur	Status	Document:	Versie: 3.0
Janneke Haarhuis	College 19 maart 2024	Startnota	Blad: 3 van 14
		participatie azc Cleene Hooge	

- Laat het participatieproces als **eindproduct** een set **randvoorwaardelijke kaders** opleveren waarbinnen het **COA** de nieuwe opvanglocatie dient te realiseren (8.a.6b);
- Neem voor het participatieproces een **extern bureau**, met ervaring in participatieprocessen, in de arm die dit proces gaat begeleiden en de rol van **externe gespreksleider** zal vervullen (8.a.6b);
- Laat voor het **bepalen van de exacte vorm en locatie** van het te bebouwen perceel de kaders van de Ontwikkelvisie richtinggevend zijn, maar vooral **afhangen van de uitkomsten van het participatietraject** (8.a.6c);
- Borg dat in het **participatieproces** de wijze van de **verkeersontsluiting** onderwerp van discussie is, waarbij de optie om de **Europalaan niet als hoofdverkeersontsluiting** te gebruiken ook betrokken wordt (8.a.6c);
- Kies bij het maken van een plan voor de inrichting van het **onbebouwde gebied** voor **coproductie bij het participatieproces** (8.a.8);
- Laat in het participatieproces de **ruimte om van de ontwikkelvisie af te wijken**, uitsluitend op initiatief van inwoners, binnen het maximum van 6 ha (8.a.8);
- **De ontsluiting** voor zowel bouw als het algemene gemotoriseerd verkeer in het gebied van de Cleene Hooge wordt onderwerp van **de participatie** in de trede van coproductie (8.a.13).

14 november 2023: definitief besluit college: hierin staat hoe en of het college invulling geeft aan de wensen en bedenkingen uit het aangenomen raadsvoorstel.

De volledige memo actieve informatie met besluiten college vindt u onder:

https://middelburg.raadsinformatie.nl/modules/5/actieve_informatie/view

Per besluit staat vermeld hoe we hier invulling aan denken te geven in de startnota.

De besluiten waarin participatie specifiek benoemd wordt, zijn de volgende:

- 1a. Cleene Hooge (binnen de kaders van de in 2019 door de gemeenteraad vastgestelde ontwikkelvisie; binnen de ruimtelijke contouren aan de zijde van de Europalaan) aan te wijzen als voorgenomen locatie voor een azc met 330 structurele opvangplaatsen en maximaal 150 flexibele opvangplaatsen. Het COA mag de flexibele opvang niet direct in gebruik nemen. Dit gebeurt pas minimaal twee jaar na de eerste bewoning van het nieuwe azc.
- ➔ Dit komt terug in het kader ontwikkelvisie.
- 1b. de onder a genoemde ontwikkelvisie als uitgangspunt te nemen voor het participatietraject.
- ➔ Dit komt terug in het kader ontwikkelvisie.
- dat de contouren van het in de ontwikkelvisie bedoelde exploitatiegebied en de zoekcirkel voor het azc geen onderdeel uitmaken van het te doorlopen participatietraject.
- Ten behoeve van de participatie over de groene inpassing *ook* de partijen die destijds betrokken waren bij de ontwikkelvisie te benaderen.
- ➔ Deze punten komen terug als kaders bij meerder thema's.
- Aan de gemeenteraad voor te stellen *in ieder geval* als thema in de participatie te betrekken:
 - de ontsluiting van het azc tijdens en na de bouw
 - ➔ komt terug in het thema Verkeer en Ontsluiting
 - de exacte locatiebepaling binnen de grote cirkel
 - ➔ komt terug binnen de thema's "binnen het terrein van het azc" en "buiten het terrein van het azc".
- Een concept startnota met daarin in elk geval de participatiethema's, -kaders en -niveaus aan de raad voor te leggen ten behoeve van het startgesprek in de raad.
- ➔ Deze nota ligt nu voor u.
- Deze thema's voorafgaand aan concept startnota te toetsen bij omwonenden, belanghebbenden en het COA.
- ➔ Dit is gebeurd in de enquête azc-Cleene Hooge, verder wordt dit besproken met de klankbordgroep en indirect in de losse gesprekken met direct omwonenden wanneer het onderwerp hen raakt.
- Een onafhankelijke, externe procesbegeleider in te schakelen voor de begeleiding van het participatieproces. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het proces.
- ➔ Er is al een externe adviseur ingehuurd voor de begeleiding van het voortraject om te komen tot een startnotitie. Met de klankbordgroep wordt een externe procesbegeleider geselecteerd voor het participatieproces met inwoners dat start na het vaststellen van de startnota.

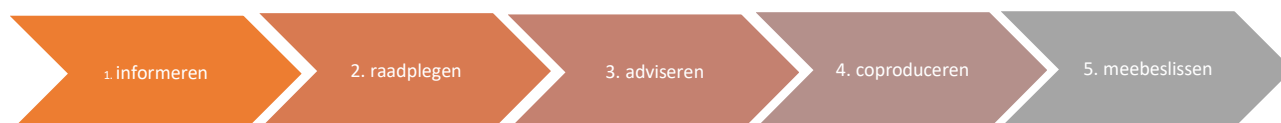
2. Interpretatie participatieladder

Tijdens de startgesprekken met de raad is onder andere gesproken over het doel van de participatie. Raadsleden gaven onder andere aan dat het doel van participatie is dat inwoners begrip krijgen voor het proces, dat inwoners zich gehoord voelen, dat we gebruik maken van de kennis in de wijk en dat we doen wat we beloven. Ook is uitgebreid gesproken over de vragen: hoe zorg je ervoor dat de inwoners zich gehoord voelen, dat participanten de kans krijgen om goede ideeën aan te leveren en weten wat er met hun inbreng gebeurt? En hoe voorkom je teleurstelling als de politiek een advies niet overneemt maar een ander besluit neemt?

In de besluiten en amendementen rondom de besluitvorming over de nieuwe locatie van het azc wordt gesproken over verschillende niveaus voor de participatie. Hierin werd steeds uitgegaan van één participatieniveau voor het hele proces. Zo is besloten dat het participatietraject na de locatiekeuze bij voorkeur de trede “adviseren” of hoger op de participatieladder hanteert. De thema’s die spelen rond het azc zijn echter heel divers, met elk eigen dilemma’s, belanghebbenden en ruimte om te kunnen participeren. In de startnota wordt daarom per thema onderscheid gemaakt in kaders en participatieniveau. De voorgestelde niveaus variëren daardoor van informeren tot coproduceren.

De participatieladder geeft handvatten voor de inrichting van het proces: op basis waarvan wordt de belangenafweging gedaan en door wie? De trede op de ladder staat echter los van de manier waarop men ‘het goede gesprek’ met elkaar voert. Dit goede gesprek is in alle thema’s het uitgangspunt, ongeacht de trede die geldt. Participanten worden gehoord, kunnen ideeën aandragen en kunnen met deskundigen in gesprek over hun ideeën. De ervaring leert dat participanten teleurgesteld kunnen zijn als hun idee niet gerealiseerd wordt. Dit geldt voor elke trede, ook als vooraf duidelijk is gemaakt dat het bestuur het idee naast zich neer kan leggen. Voor de keuze van de trede is daarom gekeken hoe groot de kans is dat participanten met een eenduidig advies komen dat binnen de kaders valt. In dat geval is de kans namelijk groter dat het bestuur het advies overneemt en dus aan de verwachtingen van participanten van het participatietraject voldoet. Als de kans groot geacht wordt dat er geen eenduidig advies is dat binnen de kaders valt, is de kans groter dat participanten teleurgesteld worden en stellen we raadplegen voor. Zo is voor iedereen duidelijk dat de belangenafweging bij het bestuur ligt, dat daarvoor uiteindelijk ook democratisch gekozen is.

De participatieladder van de gemeente Middelburg bestaat uit vijf verschillende treden. Naar aanleiding van de gesprekken met de klankbordgroep en de startgesprekken met de raad, wordt de volgende interpretatie van de participatieladder gehanteerd in dit participatietraject:

1. Direct na het vaststellen van de startnota, kan het participatietraject beginnen. Voor elk thema start het traject met informeren. Als er alleen **geïnformeerd** wordt, bijvoorbeeld over planschade, is dit vooral veel inhoudelijke informatie: wat is planschade, welke wetgeving gaat daar over, wat betekent dat voor belanghebbenden?
2. Voor onderwerpen waar vanaf **raadplegen** geparticipeerd wordt, betekent informeren vaak procesinformatie geven: waar kunt u over participeren, hoe en wanneer? Voor thema 1 t/m 4 wordt minimaal geraadpleegd. Raadplegen en adviseren gebeurt voor de zomervakantie. Voor alle thema’s organiseren we een of meerdere openbare bijeenkomsten waarvan het doel is: luisteren naar wat er leeft in de wijk en welke ideeën er zijn, zorgen dat alle perspectieven in beeld komen, zowel van inwoners als experts. Dit gebeurt in fysieke bijeenkomsten waarin inwoners en experts met elkaar in gesprek gaan, maar ook altijd online via MiddelburgOntmoet. Alle input, zowel on- als offline, wordt meegenomen en naast de kaders gelegd. Op basis daarvan volgt een advies aan het college/ de raad. De deelnemers worden geïnformeerd over hoe de belangenafweging heeft plaatsgevonden, en welk besluit daarom genomen is. Dit wordt breed gecommuniceerd, onder andere via de gemeentelijke website en via MiddelburgOntmoet. Als voor het thema de trede raadplegen is vastgesteld, is de participatie hiermee afgerond.
3. Wanneer voor het thema de trede **adviseren** geldt, mogen participanten de gemeente een advies geven. De ideeën die van de participanten komen, en binnen de kaders passen, worden meegenomen in het advies aan het bestuur. Het bestuur laat weten wat er inhoudelijk met het advies gedaan wordt en waarom. Als voor de trede adviseren gekozen wordt, is er altijd het risico dat participanten zich niet gehoord voelen als het advies niet wordt overgenomen. Het is dan ook heel belangrijk om bij aanvang scherpe kaders te hebben. Is een bepaald scenario sowieso geen optie, zorg er dan voor dat je dit

- uitsluit in je kaders. Zo voorkom je dat dit scenario toch uit het adviestraject komt en het bestuur het advies naast zich neer legt en zo participanten teleurstelt.
4. Wanneer voor het thema de trede **coproduceren** geldt, vraagt dit doorgaans een langere doorlooptijd. De participanten werken samen met de gemeente aan een advies. Wanneer we voor deze trede kiezen, gaan we ervan uit dat de kans groot is dat er een gezamenlijk, gedragen advies opgeleverd kan worden dat binnen de kaders valt. Mocht dit echt niet lukken, dan wordt er toegewerkt naar een aantal scenario's, aangevuld met een ambtelijk advies (voorkeursscenario). Dit advies wordt aangeboden aan het gemeentebestuur. Coproduceren betekent een zwaarwegend advies, dat alleen met goede argumenten weerlegd kan worden. Hierin zit dus ook de consequentie dat het verantwoordelijke bestuursorgaan zich committeert aan het eindproduct, mits dit binnen de vooraf afgesproken kaders past.
 5. **Meebeslissen** bij meebeslissen beslissen participanten zelf binnen de door de gemeente gestelde kaders. Een voorbeeld van meebeslissen is het technische ontwerp van de skatebaan. Alleen met hele duidelijke kaders kan gekozen worden voor meebeslissen. De ambtelijke organisatie ondersteunt de participatie- of initiatiegroep in het proces om binnen de kaders tot een plan te komen. De participanten hebben zelf de verantwoordelijkheid; ambtenaren ondersteunen slechts. Deze trede passen we niet toe binnen het project omdat op alle thema's de kaders niet scherp genoeg te formuleren zijn.

3. Kaders participatie

3.1 Algemene kaders

Een aantal kaders gelden voor het hele proces en voor alle thema's.

1. **Wet- en regelgeving** zijn leidend.
2. **Ontwikkelvisie** is leidend (voor meer informatie over de Ontwikkelvisie, zie paragraaf 3.4).
3. Er ligt een opdracht vanuit de raad om een nieuw azc te realiseren. Het azc op de Cleene Hooge moet daarom de functie kunnen uitoefenen waarvoor het bedoeld is. Het **programma van eisen COA** is daarin leidend. Met het oog op de doelgroep is dit echter geen openbaar document, aangezien hier ook gevoelige informatie in staat. Het programma van eisen gaat onder andere over de bouwkundige eisen, de technische installaties (licht en krachtinstallaties, camera's, beveiliging) de dienstgebouwen, woonfuncties, duurzaamheid, groen en verlichting op het terrein. Relevante kaders uit het programma van eisen worden per thema vermeld.
4. Kaders die nog vastgesteld moeten worden zijn het **stedenbouwkundig plan** en het **beeldkwaliteitsplan (BKP)**. Deze kaders gelden voor meerdere thema's. Ook zijn ze van toepassing op eventuele verdere woningbouw in het gebied. Als er naast het azc nog meer woningen komen, vallen die onder hetzelfde stedenbouwkundig plan en beeldkwaliteitsplan. De participatie wordt op die onderwerpen dus gefaseerd breder getrokken dan alleen over het azc. Voor het opstellen van het BKP en het stedenbouwkundig plan wordt geraadpleegd.
5. Planning: **de planning (paragraaf 4.4) is leidend**. Binnen dit tijdspad moet de participatie plaatsvinden.
6. Zorg dat goede ideeën buiten de kaders niet verloren gaan, maar neem ze op in de terugkoppeling over het proces.
7. De gemeente en het COA maken **schriftelijke afspraken waarin het COA zich committeert** aan het participatieproces voor wat betreft het doorlopen van het proces zelf en de uitkomsten daarvan verwerkt in het ontwerp tenzij dat aantoonbaar niet past binnen het PvE en/of niet redelijk en billijk is.
8. **Financieel**:
 - de voorstellen vanuit het college zijn **kostenneutrale** binnen de exploitatieopzet van de ontwikkelvisie, de businesscase van het COA, of reguliere budgetten.
 - Het uitgangspunt voor de gebiedsontwikkeling in Cleene Hooge is de in 2019 **vastgestelde exploitatieopzet**. Er is geen reden daar op dit moment van af te wijken. Het is immers nog niet duidelijk of en voor welke kosten we in en naar aanleiding van het participatieproces komen te staan en of deze allemaal binnen de exploitatieopzet passen. Op het moment dat blijkt dat dit niet het geval is, zal per geval en per oorzaak moeten worden beoordeeld of een voorstel van het college aan de gemeenteraad om budget, aan de orde is (conform de reguliere werkwijze).
 - waar mogelijk proberen COA en gemeente **subsidie** aan te vragen.
 - voor de onafhankelijk procesbegeleider is budget beschikbaar. Er is al een externe adviseur ingehuurd voor de begeleiding van het voortraject om te komen tot een startnotitie. Dit is een ambtelijke keuze geweest. In samenspraak met de klankbordgroep wordt een externe procesbegeleider geselecteerd voor het participatieproces met inwoners dat start na het vaststellen van de startnota. Dit kan dus een andere adviseur worden dan die voor het voortraject.

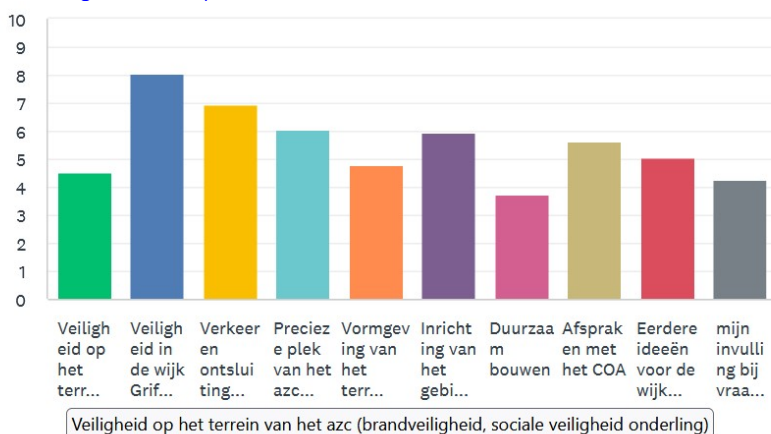
9. Voor elke onderwerp wordt **een trede van de ladder** vastgesteld die passend is bij de mogelijkheden voor participatie voor dat thema. Een thema bestaat uit meerdere onderwerpen. Per thema kunnen dus ook verschillende participatietreden gelden.
10. **Maatwerk voor direct aanwonenden** waar nodig: of het nou gaat om veiligheid, of de landschappelijke inpassing, als er maatwerk nodig lijkt, wordt daar naar gekeken. Wanneer dit redelijk en billijk is, pakken we dit op. Of het redelijk en billijk is, bepaalt het college.
11. De **scope** van dit participatieproces ligt op de **realisatie van het azc** en wat daarmee samenhangt. **Eerdere ideeën** uit de wijk, zoals Hart van de Griffioen, nemen we mee wanneer deze niet belastend zijn voor het proces qua capaciteit en kosten. Afhankelijk van het besluit van 18 april 2024 over verdere woningbouw binnen het ontwikkelgebied, wordt hier zoveel mogelijk gelijk mee opgetrokken. Bijvoorbeeld door één Beeldkwaliteitsplan te maken en één stedenbouwkundig plan voor het hele gebied.
12. Houd rekening met de **samenhang** tussen de verschillende thema's.
13. Aandacht voor versterken van **sociale cohesie** in de wijk; stimuleren van contacten tussen vaste bewoners en bewoners azc.
14. **Veilige participatie**: iedereen moet zich veilig voelen in de participatie. Dat betekent dat belanghebbenden ook inbreng kunnen geven, zonder naar een fysieke bijeenkomst te gaan. Daarom werken we per onderwerp met bijeenkomsten, maar het is ook altijd mogelijk om input te leveren via MiddelburgOntmoet. De input van de fysieke bijeenkomsten en MiddelburgOntmoet worden op dezelfde manier meegenomen, gewogen en verwerkt in het proces.
15. Per thema worden de **belanghebbenden** in samenspraak met de klankbordgroep in kaart gebracht. Er is aandacht voor de verschillende posities van verschillende belanghebbenden.

3.2 Onderwerpen en thema's

De onderwerpen voor de participatie zijn op verschillende manieren opgehaald. Uit alle reacties tijdens de informatieavonden, commissies, mailtjes en telefoontjes bijvoorbeeld.

Het college heeft alle zorgen en wensen die zij gehoord heeft, samengevat in een aantal onderwerpen. Die onderwerpen zijn voorgelegd via een enquête met als doel om te controleren of alle zorgen en wensen, die voor het vervolg van belang zijn, in beeld zijn, of dat er nog aanvullingen zijn.

De enquête stond open tussen 21 november en 10 december 2023 en is door 116 mensen ingevuld. 68 mensen hebben ingevuld waar ze wonen, daarvan komen er 64 uit de Griffioen. Hieronder vindt u de resultaten van de enquête. Dit document staat ook op de website en op MiddelburgOntmoet [resultaten azc online.pdf](https://middelburgontmoet.nl/resultaten-azc-online.pdf) (middelburgontmoet.nl)

Als de lijst met onderwerpen voor mensen niet compleet was, konden ze bij vraag 3 zelf een onderwerp aandragen. Sommige onderwerpen staan wel in de basislijst maar minder specifiek. Zoals 'veiligheid voor vrouwen in de wijk' i.p.v. veiligheid in de wijk. Van de antwoorden die niet in de basislijst staan, wordt planschade het meest genoemd, daarna geluidsoverlast en participatie. Verder wordt bij deze vraag ongenoegen geuit over de besluitvorming, bijvoorbeeld met opmerkingen als 'andere locatie, welke overwegingen', 'niet bouwen in natuurgebied' en 'bewoners voelen zich niet serieus genomen'.

De onderwerpen zijn door vakinhoudelijke medewerkers van de gemeenten en het COA besproken. Op basis van dit overleg, zijn de onderwerpen onderverdeeld in de volgende vijf thema's:

1. Veiligheid

- Op het terrein
- In de wijk

2. Verkeer en ontsluiting

- Ontsluiting: auto, fiets, voetganger, hulpdiensten
- Parkeren
- Bouwverkeer

3. Binnen het terrein van het azc

Hiermee wordt bedoeld: binnen de contouren van het terrein van het azc

- Exacte locatie van het azc binnen de zoekcirkel
- Landschappelijke inpassing
- Indeling van het terrein
- Vormgeving gebouwen
- Vormgeving overige ruimtes
- Stimuleren van contacten tussen bewoners azc en de huidige bewoners van de Griffioen en daarbuiten
- Geluidsoverlast
- Natuurinclusief bouwen en habitat gericht passend bij de Cleene Hooge
- Duurzaamheid

4. Buiten het terrein van het azc

Hiermee wordt bedoeld: buiten de contouren van het terrein van het azc

- Landschappelijke inpassing
- Vergroten van de natuurwaarden van het gebied
- Link met ontwikkeling overig gebied binnen de contouren van de exploitatieopzet
- Link met ontwikkeling gebied buiten de contouren van de exploitatieopzet

5. Overige onderwerpen

Een aantal onderwerpen uit de enquête zijn alleen geschikt voor informeren. Omdat dit volledig wettelijk geregeld is bijvoorbeeld, of omdat het onderwerp te specialistisch is. Direct na het vaststellen van de startnota wordt over deze onderwerpen geïnformeerd. De informatie blijft tijdens het hele participatietraject beschikbaar. De onderwerpen binnen dit thema hebben dus inhoudelijk geen raakvlakken, maar wel qua proces.

Het gaat om de volgende onderwerpen die terugkwamen in de enquête:

- Planschade
- Erf/koop constructie grond
- Hoe werkt het op een azc: wie wonen daar en hoe besteden ze hun tijd?

3.3 Kaders per thema

3.3.1 Veiligheid:

Er is veel wet- en regelgeving op het gebied van veiligheid, bijvoorbeeld voor maatregelen in de openbare ruimte. Ook hebben COA, politie en de gemeente Middelburg veel ervaring op dit gebied. In de enquête kwam het onderwerp veiligheid als belangrijkste naar voren. Insteek is dat we vooral goed gaan luisteren naar de zorgen die leven onder de toekomstige omwonenden. We gaan zowel fysiek als via MiddelburgOntmoet ophalen wat de zorgen en ideeën zijn. Hierbij zijn ook (externe) deskundigen aanwezig zoals medewerkers van het COA, politie en adviseurs openbare orde en veiligheid van de gemeente. Ook willen we zoeken naar manieren om de huidige omwonenden van het azc te raadplegen en hun bevindingen te laten delen met toekomstige omwonenden van het azc. Hoe ervaren zij het wonen in de buurt van een azc en wat voor tips hebben zij? Insteek voor veiligheid is dat we bij het nieuwe azc op dezelfde manier omgaan met zorgen en signalen uit de wijk als bij het oude azc. Wat we daar doen of gedaan hebben, doen we nu ook. Denk aan de wijze van omgaan met klachten, afspraken met omwonenden, afspraken met politie etc. Daarnaast leveren we maatwerk voor direct omwonenden waar dit redelijk en billijk is.

1. Wet- en regelgeving: voor ingrepen **in de openbare ruimte** geldt wet- en regelgeving. Bijvoorbeeld voor cameratoezicht, gebiedsverboden, last onder dwangsom. Gebouwen moeten voldoen aan het **Besluit Bouwwerken Leefomgeving** (BBL).
2. Overig beleid:
Het college heeft besloten dat het **veiligheidsplan voor de noodopvang in de gemeente Goes** de basis wordt voor de vormgeving van ons veiligheidsplan. Het veiligheidsplan bestaat uit twee delen: binnen het terrein van het azc en buiten het terrein van het azc. Dit plan is nog in ontwikkeling. Het gaat onder andere over het hoe te handelen in specifieke gevallen. Zoals het houden van een intake met de wijkagent wanneer er een nieuwe bewoner komt met veel incidenten, last onder dwangsom o.i.d. opleggen bij een woninginbraak en het organiseren van een voetjesactie met behulp van het wijkteam.

Auteur	Status	Document:	Versie: 3.0
Janneke Haarhuis	College 19 maart 2024	Startnota	Blad: 8 van 14
		participatie azc Cleene Hooge	

3. Eerdere afspraken: **uitgangspunt is werkwijze huidige** azc in Middelburg. Wat we doen bij het huidige azc, doen we ook bij het nieuwe azc. Wat we daar niet doen, doen we in beginsel ook niet bij het nieuwe azc. Dit geldt voor de algemene werkwijze en voor maatwerk.
4. **Financieel kader:** kosten die vallen binnen het terrein van het COA zijn voor rekening van COA vanuit de businesscase. Die daarbuiten voor de gemeente. Gemeente en COA maken hierover afspraken in de bestuursovereenkomst en/of koopovereenkomst.
5. **Belanghebbenden:** wijkbreed uitnodigen. Met speciale aandacht voor inwoners, ondernemers, en scholen in de wijk, direct aanwonenden van het perceel, COA, omwonenden huidige azc, wijkagent, eerdere participanten ontwikkelvisie.
6. Overige kaders:
 - COA, gemeente en omwonenden maken **afspraken over de onderlinge communicatie**
 - Het college heeft besloten dat er een omwonendenoverleg komt op frequente basis. Dit wordt geborgd in de bestuursovereenkomst.
 - Elke **klacht en suggestie** neemt het COA in behandeling en wordt beantwoord.
 - In de **bestuursovereenkomst** wordt verwezen naar het op te stellen Veiligheidsplan.
7. Het terrein van het azc moet **vrij toegankelijk** zijn, dus geen hekken.
8. Trede: we gaan **raadplegen** met huidige en toekomstige omwonenden van het azc. Uitgangspunt is de huidige werkwijze. De input uit de raadpleegsessie wordt verwerkt in een veiligheidsplan. We gebruiken daarvoor dezelfde opzet als die van het veiligheidsplan van de gemeente Goes. Het plan van Goes is tijdens het opstellen van deze startnota nog een concept.

3.3.2 Verkeer en ontsluiting

Voor het thema verkeer spelen vooral de onderwerpen ontsluiting van het gebied en parkeren. Ook bouwverkeer is een aandachtspunt. De ontsluiting is een belangrijk onderwerp voor de wijk. Inmiddels is besloten een azc te vestigen aan de zijde van de Europalaan. Er wordt soms gesuggereerd dat dit zich niet verhoudt tot het leidende principe uit de Ontwikkelvisie dat een ontwikkeling met woningbouw start vanaf de Walcherseweg. In de Ontwikkelvisie (conclusies en aanbevelingen) staat dit echter niet als leidend principe vermeld, maar als suggestie, omdat bouwen richting de Walcherseweg minder kostbaar is qua infrastructuur. Het idee voor deze manier van ontsluiten is tot stand gekomen zonder verkeerskundige onderbouwing en moet dus nog worden onderzocht. De Walcherseweg is in eigendom van het Waterschap. Hoewel de meest betrokken belanghebbenden dichtbij de locatie wonen, heeft een verkeersplan effect op een zeer ruim gebied (wijk-overstijgend) en raakt dus meer belangen dan alleen die van die direct aanwonenden. Daarnaast hebben we te maken met wet- en regelgeving. En elke optie voor ontsluiting heeft zijn eigen voor- en tegenstanders. Tot nu toe wordt vooral door inwoners gesproken over ontsluiting via de Europalaan of de Walcherseweg, maar ook andere opties voor ontsluiting worden meegenomen in het participatietraject.

1. Wet- en regelgeving: **Wegenverkeerswet, Reglement verkeersregels en verkeerstekens, landelijk convenant Duurzaam Veilig Verkeer, Richtlijnen CROW, Omgevingswet etc.**
2. **Verkeersveiligheid staat voorop.**
3. Overig beleid: **Beleidsplan Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan Middelburg** (GVVP Middelburg 2030)
4. Eerdere afspraken:
 - Laurens Stommespad (voorheen Laurens Stommesweg) Gesloten verklaren voor voertuigen** met uitzondering van brommers, fietsen en bestemmingsverkeer. Dit naar aanleiding van klachten over sluipverkeer tussen Walcherse en Laan der Verenigde Naties en de daarmee gepaard gaande verkeersonveiligheid voor fietsers en voetgangers.
5. **Financieel kader:** kostenneutraal binnen de **exploitatieopzet** van de ontwikkelvisie
6. **Belanghebbenden:** wijkbreed uitnodigen. Met speciale aandacht voor inwoners, ondernemers, en scholen in de wijk, direct aanwonenden van het perceel, COA, omwonenden huidige azc, eerdere participanten ontwikkelvisie.
7. Overige kaders:
 - Houdt rekening met **andere ontwikkelingen in de wijk** (kerk, woningbouw, Hart van Griffioen)
 - Zorg voor een **duurzame ontwikkeling** op verkeersgebied (15+ jaar).
8. We gaan **adviseren:** gelet op het feit dat het een technisch vraagstuk is en verkeersveiligheid voorop staat en de verwachting is dat er veel tegengestelde belangen zijn, zou de trede raadplegen strikt genomen een logische keuze zijn. Zo houd je de belangenafweging bij het bestuur en daarmee voorkom je verdere polarisatie in de wijk. Ook voorkom je dat er geadviseerd wordt uit negatieve motivatie: men is niet zozeer voor een bepaalde ontwikkeling, maar wil vooral iets tegenhouden. Dat is in dit geval ook voorstelbaar en de vraag is of je dit als bestuur van inwoners mag vragen.

Ondanks dat de verwachting is dat het lastig is om een scenario te vinden dat binnen de kaders valt en op draagvlak kan rekenen bij alle belanghebbenden, wordt toch gekozen voor de trede adviseren. Dat is met name gelegen in het volgende: de klankbordgroep geeft aan bang te zijn dat ze niet worden gehoord als er alleen geraadpleegd wordt. Ze zouden daarom graag adviseren, met behulp van een externe adviseur. In de

startgesprekken is hier uitgebreid over doorgepraat. Ook in de startgesprekken werd aangedrongen op adviseren voor dit thema.

N.a.v. de input van de klankbordgroep en de startgesprekken kiezen we nu voor de trede adviseren ipv raadplegen. Wel onder de voorwaarde dat er één adviesscenario opgeleverd wordt. En dat het advies op draagvlak onder alle participanten kan rekenen. Een aantal reacties vanuit de klankbordgroep geeft aan dat het waarschijnlijk lastig gaat worden om met één advies te komen. Het advies moet daarnaast uiteraard voldoen aan de kaders die gesteld worden op o.a. het gebied van verkeersveiligheid en financiën.

Het adviesscenario komt voort uit verschillende sessies tussen de belanghebbenden en de verkeerskundigen van de wegbeheerders. Het advies kan intern getoetst worden aan de CROW-richtlijnen. Eventueel kan hier ook een externe adviseur voor ingehuurd worden. Deze adviseur wordt dan gekozen door de klankbordgroep en het college samen.

Als er één advies opgeleverd wordt, dat voldoet aan de voorwaarden, gaat dit advies richting bestuur. Het bestuur is nog steeds vrij om van het advies af te wijken, maar moet dit dan wel goed uitleggen. Als het advies voldoet aan de kaders, en het bestuur kijkt hier toch van af, dan is dit funest voor het vertrouwen in het participatieproces en “de gemeente” in het algemeen. Mocht het bestuur een bepaalde ontsluiting beslist niet, of juist wel willen, dan is het voor een goed verloop van het proces aan te raden dit vooraf duidelijk te maken door dit expliciet mee te geven als kader.

Als het participatietraject geen eenduidig advies oplevert, gaan we raadplegen. Er wordt gemeentebreed goed uitgelegd wat er met de input uit het participatietraject is gebeurd.

3.3.3 Binnen het terrein van het azc

Hiermee wordt bedoeld: binnen de contouren van het terrein van het azc

Het algemene kader: “Het azc op de Cleene Hooge moet de functie kunnen uitoefenen waarvoor het bedoeld is”, raakt met name dit thema. Het thema binnen het terrein van het azc gaat over alle onderwerpen die voorbij zijn gekomen die betrekking hebben op het toekomstige gebied van het azc. Hoe komt dat gebied eruit te zien en hoe gaan we om met opmerkingen uit de omgeving? Hoewel er veel samenhang is binnen de verschillende onderwerpen binnen het thema, kunnen ze qua participatie niet allemaal op één hoop gegooid worden. Het gaat enerzijds over de vormgeving van de gebouwen van het azc (welstand) en anderzijds over de vormgeving en invulling van de overige (openbare) ruimtes.

Voor dit thema is het volgende relevant vanuit het COA:

In het programma van eisen van het COA is duurzaamheid en het vergroten van de natuurwaarden/ zo natuurinclusief als mogelijk bouwen opgenomen. Het programma van eisen bevat verder voornamelijk technische voorschriften voor de uitvoering. De businesscase voorziet erin dat er één sportveld moet komen waaruit gekozen kan worden voor een voetbalveld, een basketbalveld of een volleybalveld. En er kunnen drie buitenspeelplekken komen van elke 12 vierkante meter voor kinderen tussen de 4 en de 12 jaar oud.

Vormgeving gebouwen azc

1. Wet- en regelgeving: **bouwbesluit**. Het ontwerp en inpassing moet voldoen aan redelijke eisen van welstand en worden ingepast in het landschap. De gemeente en het COA laten zich hierin begeleiden en adviseren door met name door deskundigen op dit gebied, in elk geval het **ARK** (welstandscommissie).
2. Overig vastgesteld beleid: de **Ontwikkelvisie**, het **programma van eisen van het COA**, de **Nota Ruimtelijke Kwaliteit**, **BOSS** (buitenspelen, ontmoeten, sporten & en spelen) en beleid dat nog vastgesteld moet worden: **Beeldkwaliteitsplan en het stedenbouwkundig plan**.
3. **Financieel**: passend binnen de budgetten van het COA (businesscase)
4. **Andere afspraken**: op 14 november 2023 heeft het college vastgesteld waar de cirkel voor het zoekgebied voor de exacte locatie komt te liggen. Binnen deze cirkel is nog ruimte om te schuiven met de indeling en de exacte locatie van het azc. Die hangt af van het programma van eisen van het COA, ontsluiting, verdere ontwikkelingen in het gebied en veiligheid. Inwoners worden hierover geraadpleegd.
5. **Belanghebbenden**: inwoners uit de wijk, met speciale aandacht voor de direct aanwonenden van het perceel, toekomstige bewoners en werknemers azc, huidige omwonenden azc, eerdere participanten van de ontwikkelvisie. Huidige omwonenden azc worden als ervaringsdeskundigen ook geraadpleegd. Zij hebben wellicht een advies over onderwerpen zoals geluidsoverlast.
6. Overige kaders: **landschappelijke inpassing met als uitgangspunt de Ontwikkelvisie**.
7. **Bijgebouwen**: kijk naar de mogelijkheid voor multifunctioneel gebruik (dus ook door gebruikers van buiten het azc).
8. **Trede**: de gemeente wordt altijd door het ARK geadviseerd over onderdelen die met welstand te maken hebben. Past dit binnen de ontwikkelvisie? Wat voor materiaal wordt er gebruikt? Hoe ziet de architectuur eruit? Door de input van inwoners op gelijke hoogte te waarderen als die van het ARK,

namelijk adviserend, kan het zijn dat er twee tegenstrijdige adviezen bij het college komen te liggen. Die van het ARK en die van inwoners. Inwoners worden daarom geraadpleegd op het onderdeel welstand. Het **ARK adviseert** en houdt daarbij de Ontwikkelvisie aan. Het COA is niet vrij in het kiezen van een architect, dit moet aanbesteed worden. Om het proces niet teveel te vertragen, start de aanbesteding naar verwachting begin maart. Dat is vóór het vaststellen van de startnota in de raad. Het is nog niet duidelijk welke procedure gevolgd wordt voor de aanbesteding, maar de klankbordgroep wordt hierin geraadpleegd. Om te reageren op de criteria voor de aanbesteding, of om een keuze te maken voor een architect uit de raamovereenkomst. Dit krijgt de status van **raadplegen**. Het COA beoordeelt of de inbreng van de klankbordgroep meegenomen kan worden of niet. Het ontwerpen start na de zomervakantie. Voor de zomervakantie worden belanghebbenden **geraadpleegd over het onderdeel welstand**. Wat zouden zij de toekomstige architect willen meegeven? Zo mogelijk wordt dat meegenomen in de plannen en/of het Beeld Kwaliteitsplan. Participanten worden geïnformeerd over wat er met hun input is gedaan.

Vormgeving overige (openbare) ruimtes binnen het terrein van het AZC

Sociale interactie wordt zowel door het COA, de raad, als de klankbordgroep aangedragen als belangrijk onderwerp. Men wil contacten tussen de huidige bewoners van de wijk en de toekomstige bewoners van het azc stimuleren. We stellen de volgende kaders voor binnen dit onderdeel:

1. Wet- en regelgeving: zie onderdeel welstand, en nader uitwerken, afhankelijk van de input die uit raadpleging komt.
2. Overig beleid: de **Ontwikkelvisie**, het **programma van eisen van het COA**, **BOSS** en het nog vast te stellen **Beeldkwaliteitsplan** en het **stedenbouwkundig plan**.
3. Andere afspraken: geen
4. **Financieel kader**: businesscase COA
5. **Belanghebbenden**: Middelburgbreed uitnodigen. Met speciale aandacht voor inwoners, ondernemers, en scholen in de wijk, direct aanwonenden van het perceel, COA, omwonenden huidige azc, wijkagent, eerdere participanten ontwikkelvisie.
6. Overige afspraken:
 - Het **stimuleren van sociale interactie** wordt zowel door het COA, de raad, als de klankbordgroep aangedragen als belangrijk onderwerp. Men wil contacten tussen de huidige bewoners van de wijk en de toekomstige bewoners van het AZC stimuleren.
 - Waar mogelijk **aansluiten op andere voorzieningen** in de wijk
 - Huidige omwonenden azc mogen als ervaringsdeskundige **raadplegen**. Zij hebben wellicht een advies over de dagelijkse gang van zaken.
7. Trede: minimaal **raadplegen** voor de voorzieningen op het terrein die ook door wijkbewoners gebruikt kunnen worden. Denk aan een moestuin, repaircafé, speelveldje etc. Het moet op zijn minst volstaan voor normaal gebruik door bewoners van het azc. Huidige omwonenden azc worden als ervaringsdeskundige **geraadpleegd**. Zij hebben wellicht tips over onderwerpen zoals geluidsoverlast.

3.3.4 Buiten het terrein van het azc

Hiermee wordt bedoeld: buiten de contouren van het terrein van het azc; oftewel het niet te bebouwen deel van de ontwikkelgebied openbare ruimte buiten het terrein van het AZC,

Het thema “buiten het terrein van het azc” richt zich op de landschappelijke inpassing van het azc in het gebied, behoud en versterken van groen en de natuurwaarde, en de ontwikkeling van het gebied. Afhankelijk van de keuzes die de raad in april 2024 maakt (zie 4.3.), kan “het gebied” over het volgende gaan:

1. De drie hectare onbebouwd die de drie hectare bebouwing voor het azc compenseert.
2. Wanneer het volledige gebied binnen de ontwikkelvisie bebouwd wordt, gaat het over zes hectare onbebouwd als compensatie voor de zes hectare bebouwing.

Welke keuze de raad ook maakt, er zal nagedacht moeten worden over het onbebouwde gebied, de landschappelijke inpassing van het azc in het gebied en het verhogen van de natuurwaarde.

Er is ruimte om te gaan coproduceren voor de inrichting van het gebied. Omdat eerst helder moet worden welke ideeën er leven, wordt er eerst geraadpleegd voor de zomervakantie. Uit de raadpleging wordt duidelijk welke wensen en gedachten er zijn met het gebied en welke kaders dan verder kunnen worden uitgewerkt, waarna de coproductie echt kan starten. Een aantal kaders ligt wel al vast:

1. **Wet- en regelgeving**: wordt verder uitgewerkt na de raadpleegronde.
2. Overig beleid: de **ontwikkelvisie** is leidend. Zowel qua vormgeving van het gebied, als qua financiering via de op de ontwikkelvisie gebaseerde vastgestelde grondexploitatie. Verder volgen er ook algemene kaders uit besluiten die nog genomen moeten worden. Over het **stedenbouwkundig plan** bijvoorbeeld en het **beeldkwaliteitsplan**.
3. Andere afspraken: geen

Auteur	Status	Document:	Versie: 3.0
Janneke Haarhuis	College 19 maart 2024	Startnota	Blad: 11 van 14
		participatie azc Cleene Hooge	

4. Financieel: **kostenneutraal binnen de exploitatieopzet**
5. **Belanghebbenden: Middelburgbreed uitnodigen.** Met speciale aandacht voor inwoners, ondernemers, en scholen in de wijk, direct aanwonenden van het perceel, COA, omwonenden huidige azc, bijzondere aandacht voor eerdere participanten ontwikkelvisie binnen dit thema. Ook aandacht voor inzet van deskundigen op het gebied van 'groen' en landschap.
6. Overige kaders: de **ontwikkeling kan gefaseerd** plaatsvinden. Gezien de omvang van het gebied en de relatie met andere ontwikkelingen, de ontsluiting etc. kan niet alles direct uitgevoerd worden. Dit thema wordt in principe opgestart als de procedure wat verder gevorderd is. Waar dit thema de andere thema's raakt wordt het wel eerder meegenomen, bijvoorbeeld voor het opstellen van het beeldkwaliteitsplan.
7. **Trede:** binnen de kaders is er ruimte om inwoners de vrije hand te geven in de invulling van dit gebied. We stellen dan ook voor om hier te streven naar **coproductie** tussen inwoners en deskundigen op het gebied van 'groen' en landschap. Voorstel is om het proces te starten met raadplegen en adviseren, om zo een goed beeld te krijgen van de ideeën die er leven. En ook van de eventueel aanvullende kaders die hierbij horen. Als dit helder is, kan de coproductie starten.

3.3.5 Overige onderwerpen

Een aantal onderwerpen uit de enquête zijn alleen geschikt voor **informer**. Omdat dit volledig wettelijk geregeld is bijvoorbeeld, of omdat het onderwerp te specialistisch is. (artikel 3b participatieverordening: *Participatie wordt in beginsel niet toegepast indien de vrije beleidsruimte beperkt is, bijvoorbeeld indien er sprake is van uitvoering van regelingen van hogere overheden waarbij de gemeente geen ruimte heeft om eigen afwegingen te maken;*)

Direct na het vaststellen van de startnota wordt over deze onderwerpen geïnformeerd. De informatie blijft tijdens het hele participatietraject beschikbaar. Het gaat om de volgende onderwerpen:

1. **Planschade:** dit onderwerp is tijdens de informatieavonden vaak genoemd en wordt ook in de enquête vaak als aanvulling op de onderwerpen genoemd. Planschade is echter volledig wettelijke geregeld via de Omgevingswet. Dit staat al opgenomen op de website onder veelgestelde vragen, maar zal na het vaststellen van de startnota ook op andere plekken in de communicatie onder de aandacht gebracht worden.
2. De wijze van **in gebruik geven van de grond** aan het COA: waarom heeft de gemeente de grond aan het COA verkocht? Dit vergt een afweging van een aantal (financiële) belangen en moet aansluiten op de financiële mogelijkheden van het COA. .
3. Afspraken over **de duur van het azc** worden vastgelegd in de bestuursovereenkomst. Na het vaststellen van de startnota wordt ook deze informatie gedeeld via de gebruikelijke kanalen.
4. **Dagbesteding** bewoners COA: hier zijn ook veel vragen over gesteld en het onderwerp komt ook weer terug in de enquête. Ook aan dit onderwerp zal daarom meer aandacht besteed worden.

3.4 Uitgangspunten Ontwikkelvisie Cleene Hooge

Zoals vastgesteld door de gemeenteraad op 27 juni 2019

De volledige Ontwikkelvisie vindt u hier: https://middelburg.raadsinformatie.nl/document/7678019/1/19-93_Bijlage_3_-_Ontwikkelingsvisie_Cleene_Hooge_eindconcept_13052019_LR

Status van de visie

Het document bevat de visie van StadgoedLandgoed op het gebied Cleene Hooge. Het bureau heeft bij de totstandkoming van deze visie geparticipeerd met omwonenden en andere belanghebbenden. Deze ontwikkelingsvisie is een advies aan de gemeente.

De gemeenteraad heeft in juni 2019 vervolgens besloten deze visie vast te stellen, waarmee het ook de visie van de gemeente geworden is. Daarbij is ruimtelijk gezien het volgende (deels na een amendement) expliciet besloten:

- De contouren van onbebouwd gebied en het gebied met bebouwingsmogelijkheden te hanteren conform de ontwikkelvisie; waarbij bij bebouwing ook gekeken wordt naar behoud van de huidige zichtlijnen vanaf het Laurens Stommespad richting Cleene Hooge.
- De [nieuw te realiseren] schapenstal zodanig te situeren dat zichtlijnen tussen stad en polder zo weinig mogelijk worden geblokkeerd.
- Voor het niet te bebouwen gebied onderzoek te doen naar versterking van de biodiversiteit en ecologische natuur- en landschapsontwikkeling, in participatie met belanghebbenden.

Ook is expliciet besloten over een financieel kader:

- Investerings die in het onbebouwd gebied nodig zijn worden gedekt vanuit de opbrengsten van het te bebouwen gebied, indien de opbrengsten uit het onbebouwd gebied meer zijn dan nu geraamd is dan

Auteur	Status	Document:	Versie: 3.0
Janneke Haarhuis	College 19 maart 2024	Startnota	Blad: 12 van 14
		participatie azc Cleene Hooge	

komen die ten gunste van het te bebouwen gebied in de vorm van minder woningen (financieel communicerende vaten).

Buitenom het vastleggen van de contouren en het willen behouden van bepaalde zichtlijnen is het document dus een richtinggevende visie voor wat betreft de hoofdzaken c.q. leidende principes. Het is geen uitgewerkt stedenbouwkundig plan maar een visie die verder uitgewerkt moet worden evenals de architectuur van de bebouwing.

In afwijking van de visie c.q. kanttekeningen

- Inmiddels is besloten een azc te vestigen aan de zijde van de Europalaan. Er wordt soms gesuggereerd dat dit zich niet verhoudt tot het leidende principe uit de Ontwikkelvisie dat een ontwikkeling met woningbouw start vanaf de Walcherseweg. In de Ontwikkelvisie (conclusies en aanbevelingen) staat dit echter niet als leidend principe vermeld, maar als suggestie, omdat bouwen richting de Walcherseweg minder kostbaar is qua infrastructuur.
- Het advies voor een hoofdontsluiting vanaf de Walcherseweg is tot stand gekomen zonder afstemming met de wegbeheerder (het Waterschap) en zonder verkeerstechnisch advies.

4. Proces

4.1 Informeren en betrekken raad tijdens het proces

In lijn met de uitkomst van het startgesprek van 22 februari wordt de raad minimaal elke raads cyclus geïnformeerd met een azc-update, en vaker als er een aanleiding is. Dit document is vergelijkbaar met de skate-update die bij de realisatie van de skatebaan is gebruikt. De raad krijgt in dit document steeds informatie over de voortgang van het participatieproces: wat voor bijeenkomsten zijn er geweest, met wie is gesproken, wat is de voortgang binnen de thema's, wat is in de pers verschenen etc. Deze memo wordt bij het begin van een cyclus aangeboden, zodat deze geagendeerd kan worden in de commissie AB. Zo kan er ook in openbaarheid op worden doorgevraagd aan de wethouder.

Evalueren

Raadsleden kunnen het proces volgen door participatiebijeenkomsten bij te wonen als toehoorder en/of na afloop bij een informele afsluiting aanwezig te zijn. Daarnaast vindt op verschillende momenten een evaluatie plaats met de participanten: tijdens het proces (in de zomer) en na afloop. Raadsleden zijn betrokken bij deze evaluatie. Voor de zomervakantie geeft het college een terugkoppeling uit de participatiesessies. Na de zomervakantie volgt besluitvorming op onderdelen waar dat voor nodig is en waarover geparticipeerd is. Bijvoorbeeld voor het beeldkwaliteitsplan.

BOPA

Ten aanzien van de BOPA is het volgende van belang:

Een BOPA wijzigt de huidige bestemming van de gronden (i.c. 'agrarisch') niet. Middels de buitenplanse omgevingsplanactiviteitvergunning wordt afgeweken van het ter plaatse geldende bestemmingsplan (thans: omgevingsplan van rechtswege) ten behoeve van een tijdelijk asielzoekerscentrum.

Het verlenen van een BOPA is de bevoegdheid van het college. Uit de Omgevingswet, in samenhang gelezen met het Omgevingsbesluit, volgt dat de gemeenteraad is aangewezen als adviseur voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor zover de aanvraag betrekking heeft op een door hem aangewezen geval van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. De gemeenteraad heeft op 24 februari 2022 een lijst opgesteld met categorieën van (BOPA)gevallen waarin de raad als adviseur wenst op te treden en participatie verplicht is. In die gevallen is er sprake van een bindend adviesrecht van de gemeenteraad. Op het door de Middelburgse gemeenteraad vastgestelde lijstje staat niet de realisatie van het azc. Dat betekent dat er geen bindend advies van de raad nodig is en de raad in de ruimtelijke procedure geen rol heeft. Uw college heeft eerder aangegeven de intentie te hebben het lijstje door de raad te laten aanpassen, zodat ook voor de BOPA voor het azc sprake is van bindend adviesrecht van de gemeenteraad. Een raadsvoorstel hiertoe is in de maak en het streven is de raadsvergadering van 23 mei 2024.

Om te voorkomen dat een resultaat van de participatie pas ter discussie kan worden gesteld in een van deze procedures, bijvoorbeeld bij de behandeling van de BOPA door de gemeenteraad, wordt voorgesteld de resultaten van de participatie te laten landen in een document dat kort na de zomer van 2024 wordt voorgelegd aan de raad. Na een besluit van de gemeenteraad hierover staan deze uitgangspunten (bijvoorbeeld hoe de ontsluiting vormgegeven gaat worden) niet langer ter discussie en kunnen plannen dan verder worden uitgewerkt. Wellicht levert de participatie nog ideeën op die in andere besluiten uitgewerkt moeten worden, dat is op dit moment nog niet in te schatten.

<i>Auteur</i> Janneke Haarhuis	<i>Status</i> College 19 maart 2024	<i>Document:</i> Startnota participatie azc Cleene Hooge	<i>Versie: 3.0</i> Blad: 13 van 14
-----------------------------------	--	--	---------------------------------------

4.2 Klankbordgroep participatieproces azc

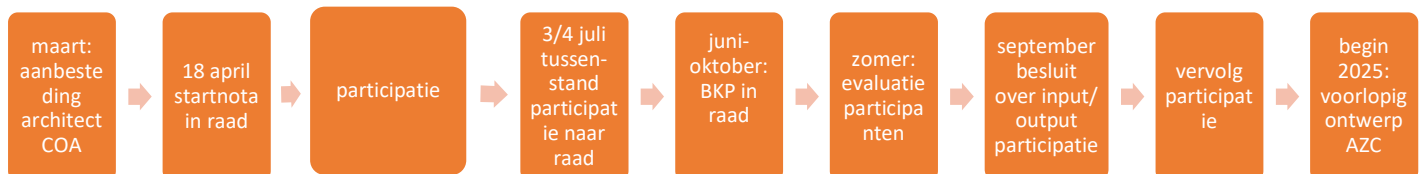
De klankbordgroep bestaat uit vertegenwoordigers van verschillende belangengroeperingen of omwonenden. De samenstelling van deze groep kan fluctueren, in die zin dat wanneer er een nieuwe of nog niet betrokken belangengroepering zich meldt, men desgewenst ieder moment kan deelnemen. Deelnemers zijn in elk geval de Stichting omwonenden Cleene Hooge, Stichting Cleene Hooge, de werkgroep wijkteam Griffioen, de Nieuwe Samenleving en de direct aanwonenden van onder andere de Walcherse weg en de Van Kleffenslaan direct grenzend aan het Laurens Stommespad. De klankbordgroep denkt alleen mee over het participatieproces, en niet over de inhoud van de thema's. Zowel de leden van de klankbordgroep als het college zien de klankbordgroep als een belangrijke instrument waarin zoveel mogelijk groepen uit de wijk vertegenwoordigd zijn. Maar niet als vertegenwoordiging van heel de wijk op inhoudelijke punten. De inhoudelijke participatie wordt daarom altijd breder uitgezet dan alleen onder de leden van de klankbordgroep. Om draagvlak te toetsen, of inhoudelijk op onderwerpen meningen te peilen, zal altijd wijkbrede participatie moeten worden ingezet. Bijvoorbeeld in een openbare bijeenkomst en via MiddelburgOntmoet.

In relatie tot de startnota, schrijft het college de nota en heeft die ter raadpleging voorgelegd aan de klankbordgroep. De reactie van de klankbordgroep is opgenomen in de bijlage. Hier staat ook bij of de reactie is verwerkt in de startnota of niet, en de reden hiervoor.

4.3 Planning en procedures

Op 1 februari 2024 is een amendement aangenomen over verdere bebouwing binnen de ontwikkelvisie. Dit besluit is echter niet voor iedereen duidelijk. In de raadsvergadering waar de startnota participatie wordt behandeld, wordt waarschijnlijk ook een raadsvoorstel behandeld waarin wordt voorgesteld om naast het azc 45 woningen te bouwen binnen de contouren van de ontwikkelvisie. Als dit besluit inderdaad genomen wordt, is het logisch om de procedures, ook in de participatie, goed op elkaar af te stemmen en waar mogelijk samen op te laten trekken. Dit gebeurt in elk geval voor de volgende onderwerpen:

- Raadpleging over het Beeldkwaliteitsplan: dit raakt het thema's Verkeer& Ontsluiting, Binnen het terrein van het azc, Buiten het terrein van het azc én de overige woningbouw;
- Stedenbouwkundig plan.
- Afstemming over: voorzieningen voor bewoners van het azc en de rest van de (toekomstige) wijk.

4.4 Besluiten participatie

Het participatieproces leidt tot uitkomsten. De uitkomsten van de participatie over de verschillende thema's landen in verschillende documenten, die soms aan het college en soms aan het college en de gemeenteraad worden voorgelegd ter besluitvorming.

- Het thema 'veiligheid' zal met name input leveren voor het veiligheidsplan en mogelijk ook voor de bestuursovereenkomst en zo nodig voor de inrichting van het terrein (binnen of buiten het azc).
- Het thema 'verkeer en ontsluiting' levert input voor het stedenbouwkundig plan en de BOPA voor het azc.
- De uitkomsten van het thema 'binnen het terrein van het azc' zullen met name terecht komen in het beeldkwaliteitsplan, het voorlopig ontwerp voor het azc en de BOPA voor het azc.
- Tenslotte geldt voor het thema 'buiten het terrein van het azc' voor zover het betreft wáár het groen komt, dat dit input levert voor het stedenbouwkundig plan en de BOPA voor het azc.